

the 1990s, the number of people with a diagnosis of schizophrenia has increased in many countries (1).

There is a growing awareness of the need to improve the quality of life of people with schizophrenia. The World Health Organization (WHO) has developed a number of instruments to measure the quality of life of people with schizophrenia (2). The WHO Quality of Life Scale (WHOQOL) is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

The WHOQOL is a self-rated measure of quality of life that has been used in a number of studies (3).

FIGEN ŞAKACI • Hayriye Hanım'ı Kim Çaldı?

FIGEN ŞAKACI 1971 İstanbul doğumlu. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi mezunu. 1989 yılında gazeteciliğe başladı, çeşitli gazete ve dergilerde muhabirlik, köşe yazarlığı yaptı. Televizyona dizi senaryoları yazdı. İş Bankası Kültür Yayınları'ndan *Her Doğum Bir Mucizedir* ve *Mizah Zekânın Zekâtıdır* adlı iki nehir söyleşi kitabı yayımlandı. Üçleme olarak tasarladığı roman serisinin ilk kitabı *Bitirgen* 2011'de (ilk baskısı Everest Yayınları'ndan), ikincisi *Pala Hayriye* 2013'te yayımlandı (İletişim Yayınları). Aynı kitaptaki "Pişti" hikâyesinden uyarladığı "Topuklu Terlik Süt Yapar" tiyatro oyunu, Aysa Prodüksiyon tarafından 2017'de sahnelendi.

İletişim Yayınları 2524 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 434

ISBN-13: 978-975-05-2243-7

© 2017 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2017, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK Suat Aysu

KAPAK FOTOĞRAFI © Drunaa / Trevillion Images

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Büşra Bakan

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 22749

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak, No: 6/3
Bağcılar, İstanbul Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

FİGEN ŞAKACI

Hayriye Hanım'ı Kim Çaldı?

İyi kalpli dostlarıma, bilhassa ablama...

Rüya

Rüya geldiğinde Hayriye Hanım çoktan gitmişti. Gitmenin içinde gizli bütün yan anlamları da yanında götürmüş, ardında ancak yakından bakanların görebileceği salyangoz izlerine benzer pırıltılar bırakmıştı. Rüya nicedir yabancı olduğu memleketine geri dönme kararını, Hayriye Hanım'la haftalık olağan görüşmelerinin tak diye kesilmesinden, ona hiç yakıştıramadığı bu uzun sessizlikten işkillendiği için almıştı. Akrabaları arasında bir tek ablasını tanıyordu ama onunla da Hayriye'siz bir ortamda hiç görüşmemiş, konuşmamıştı. Merakı kaygıya döner dönmez uçağa atlayıp gelmiş, kendini üzerine devrilecekmiş gibi duran bu apartmanın kapısında buluvermişti. Her zaman cebinde bir B planıyla dolaşan Rüya'nın bu kez elleri boştu. Zili birkaç kez çalıp bekledi. Beklemenin zamanı uzattığını, belirsizliğin can yakıtığını iyi bilirdi. Kapının önüne çöktü, bavulunu bacaklarının arasına aldı. Cebinden telefonunu çıkarıp artık sayısını unuttuğu aramalardan birini daha yaptı. Sekiz saatlik zaman farkı, on bin yüz doksan üç kilometre mesafe aradan kalkınca arkadaşına ulaşması kolay olacak diye umdu ama Hayriye'nin sesini yine duyamadı.

Ne ki bunca yolu gelip de pes edecek değildi. Elbet biri bu kapıyı açacak, Hayriye Hanım'ın nerede olduğuna dair hiç olmazsa bir ipucu verecekti.

O kişi cızırtılı sesiyle Sevilay oldu. Rüya'yı enine boyuna süzerken tahminler yürütüyordu. Hayriye Hanım'ın evinin her köşesine serptiği sarmaş dolaş fotoğraflarına eve destursuz her daldığında bakar, onunla ilgili bir hatırayı sıkılarak da olsa dinlerdi. Yoksa siz'in z'si Rüya'nın kulağını tırmalasa da ayağa kalkıp elini uzattı. Rüya'yım ben, evet... Hayriye'ye gelmişim ama... dedi. Bütün ama'lar gibi bu da havada asılı kaldı. Sevilay yakın arkadaşlar arasında bir benzerlik olması gerekirmiş gibi, burnunun ucuna kadar sokulup bir daha baktı ona. Aa gerçekten ikinizin de gözleri patlakmış dedi. Rüya'nın yüzü ekşidi. Sevilay kırdığı potun üstünden atlayıp geri çekildi. Her zamanki şirinlik pozlarını takınarak, Hayriş'imın rüyası sonunda gerçek oldu öyle mi diye ünledi. Alelacele kurmaya çalıştığı samimiyet de Rüya'yı gülümsetmeyince götünü döndü, apartmanın kapısını açtı ve birlikte bir bilinmezine içine doğru süzöldüler.

Hayriye Hanım'ın kapısının önüne geldiklerinde Sevilay çantasından çıkardığı bir tomar anahtarı şingırdattı. Bu Mert'in, bu annemlerin, bu benim, bu daaaa Hayriş'imın diyerek hepsini tek tek, gereksiz bir gösteriyle tanıttı. Ayy gelip de sizi karşısında görünce nasıl sevinecek kim bilir heyecanımla içeri buyur etti. Onu yıllardır tanıyormuş gibi davranırsa da Rüya'nın etrafına ördüğü kalın duvarı hemencecik yıkması mümkün değildi. Başka türlü bir karşılama, kucaklaşma hayal eden, bu hayalle bunca yol tepmiş olan Rüya, eve girer girmez burnuna çarpan Hayriye kokusuyla çoktan başka bir âleme geçmiş, zamanı ileri geri sarmaya başlamıştı bile.

Size bir çay yapayım mı sorusu tam da bu nedenle cevap-
siz kaldı. O sırada Rüya'nın parmakları tozlu kitapların ze-
rinde geziniyor, çalışma masasında açık duran deftere gidip
gidip geri dönüyordu. Sevilay, onu annem gibi severim val-
la. Gerçi annemi pek sevmem, yani yeniden dünyaya gelsem
Hayriş annem olsun isterdim deyince dalgınlığından sıyrıl-
dı. Benimle ilgilen be kadın der gibi arkasında dönüp duran
kızın susmayacağını, en azından şimdilik kendisini bu evde
yalnız bırakmayacağını anlayınca bir koltuğa çoktu de Sevi-
lay da rahatladı.

Siber Teknoloji Bilimleri'nde ğrenciydi Sevilay. Hayri-
ye Hanım'ın st katına okulun ilk yılı taşınmıştı. Başlangıçta
pek bi hırlaşmışlardı. Geceleri bangır bangır alınan müzik-
lere dayanamayan Hayriye Hanım, bir gün kapısına dayan-
mış, tam eli belinde okkalı bir küfre hazırlanırken, uzatılan
tekila kadehini anında fondiplemiş, yarım saat içinde onlar-
dan daha çok sarhoş olup hadi halaya diyerek oğlanları aya-
ėa dikmişti. Gençlerin halay çekmeyi bilmemesine çok sert
tepki göstermiş, azarlarından yılanları yan yana dizip hopla-
tarak ve tey tey naraları atarak, gecenin sonunda ve iki kişi-
nin kolunda evin yolunu zor etmişti. O geceden sonra Hay-
riye Hanım Sevilay'ın gözünde Hayriş oluvermişti. Kırk kere
böyle kısaltmalardan hoşlanmadığını söylese de Sevilay g-
bşn okşayıp yanağına bir öpücük kondurunca yumuşa-
mıştı sonunda. Yine de yelkenleri suya indirdiğine o dakika
bin pişman olmuş, kendisini Sevilay'ın elinden kurtarıp par-
mağını sallayarak buyurmuştu: Bundan sonra, illa bir m-
zik alınacaksa arada kendi seçtiği parçalar da olacak ve ge-
ce ikiden sonra anırarak sevişilmeyecekti.

Sevilay'ın alabak kuşlarına taş çıkartan kakhkahasıyla an-
laşma ve kaynaşma sağlanmış, teyze denmesini yasakladığı

için Hayriş'e razı olan Hayriye Hanım o gün evinin yedek anahtarını Sevilay'a vermişti. Bazı geceler aniden düşen şekeri, fırlayan tansiyonu yüzünden korktuğunu bakışlarını kaçırarak itiraf etmişti etmesine ama öyle zırt pırt gelmek, bir şey olursa benden çok telaşlanmak yok diye de tembihlemişti. Sevilay'ın don değiştirir gibi sevgili değiştirmesine arada bir laf soksa da ilişkileri zamanla ana kızıdan hallice olmuştu. Muhabbetlerinin en leziz anları, Hayriş'in adaylar arasında puan cetveli tutmasıydı. Yemek yerken ağzını şapırdatanları masadan kalkarak anında eliyor, elini öpüp alınına koymayanlara hemencecik ısınıyor, güzel kokanlarla, içli içli bakanlarla tadımlık cilveleşmeler yaşıyordu. Puanlamayı Sevilay'la aralarındaki gizli şifrelerle, bir kahve içimlik sürelerde yapıveriyordu. Bacağını ayırarak karşısında oturanlara değil kahve, su bile ikram etmeyince Sevilay anında sepetliyordu oğlanı. En azından şiir bilen, elindeki telefonla oynamadan gözünün içine meraklı meraklı bakıp konuşanlar ise, daha uzun kalmaya, evinde her daim hazır olan keklerden, böreklerden yemeye hak kazanıyorlardı.

Okullar kapanınca ailesinin yanına giden Sevilay dönüğünde Hayriş'i bulamamış ama fazla bir endişeye de kapılmamıştı. Başını alıp gitmişliği çoktu Hayriş'in, alışkındı bu duruma. Fincan kadar kıcını sallaya sallaya kapıya giderken, onun ne zaman ne yapacağı belli olmaz, fazla soru sorulmasından, işine karışılmasından hiç hoşlanmaz dedi. Bunu Rüya'dan daha iyi kimse bilemezdi. Ne zevzek bi kızdı bu böyle. Aslında sinirlendiği Sevilay değildi. Hayriye bu yeniyetme aklıevvelde ne bulmuştu da bu kadar yamacına yanaştırmıştı? Hem kim oluyordu da en yakın arkadaşısı hakkında ona bilgi vermeye cüret ediyordu bu kız. Rüya'nın sol kaşını komut almış gibi kalkınca, Sevilay onun

bu betonarme yapısına daha fazla dayanamadı, anahtarları avcuna bırakıp gelir mutlaka, ölse bırakmaz evini o dedi ve çekti gitti.

“Ölse” sözü salonun ortasına pat diye düştü. Bir hamağa sığışıp sarılalım derken kışüstü yere düştükleri anın fotoğrafının tam altına. O anda sallanan koltuğun yayları gıcırdadı, çalışma masasındaki kalemler boyunlarını büktü, Hayriye Hanım’ın temizliğine takıntılı bir şekilde düşkün olduğu püsküllü halı Rüya’nın ayağının altından kayıverdi. Yokluğuyla yarattığı derin boşluk büyüdükçe büyüdü. Rüya aklını başına toplamaya çalışarak bu sessiz sedasız gidişe mantıklı gerekçeler aradı, bulamadı. Bir yere gideceği zaman ona mutlaka haber verir ya da bir mesaj bırakırdı. Aşka benzer bir arkadaşlıktı onlarınki. Aldanmadan ayıklanmış, kendini unutmayı güzellemekten vazgeçmiş bir aşk... Birinin yokluğu diğerini elden ayaktan keser, hayatla bağını çit diye koparmaya yeterdi. İkisi de birbirlerinin varlığına tutunarak bunca yıl yaşamış, yaşlılığın keyfini birlikte çıkarmaya, derdini birlikte çekmeye söz vermişlerdi. Neredesin Hayriye diye bağırdı. Rüya’nın bu yarısı içine kaçan çığılı, Hayriye Hanım’ın apansız kayboluşuna kalın bir ünlem gibi kondu.

Sonunda dayanamayıp masada açık duran defteri eline aldı. İçindeki yazılar Hayriye’nin yeni romanı için aldığı notlar mı yoksa kendisiyle her zamanki hesaplaşmaları mıydı? Rüya bu soruların cevabını sahibinden öğrenmek için o anda neler vermezdi.